

Brussel, 31 oktober 2016

Advies nr. 2016/14

Uitgebracht op verzoek van de minister van Zelfstandigen

Artikel 109, §1, van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Een statuut voor de student-zelfstandige : uitvoeringsmodaliteiten

Het Comité brengt een positief advies uit over twee ontwerp teksten waarin de modaliteiten worden gespecificeerd voor de uitvoering van het nieuwe statuut voor de student-zelfstandige. Zo wordt in de teksten nader bepaald:

- hoe de aanvraag van het statuut dient te gebeuren;
- welke de voorwaarden zijn voor een onderwerping als student-zelfstandige;
- wanneer de onderwerping als student-ondernemer aanvangt en eindigt;
- wat de positie is van de student-zelfstandige in de uitkerings- en moederschapsverzekering voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten.

Het Comité formuleert in zijn advies twee technische opmerkingen. Daarnaast vraagt het in zijn advies ook om te voorzien in een moment om de administratieve procedures te evalueren die men moet doorlopen om het statuut als student-zelfstandige te bekomen of te behouden.

In dit advies buigt het Comité zich over twee ontwerp teksten die de uitvoeringsmodaliteiten van het toekomstige statuut van de student-zelfstandige nader bepalen. Het gaat meer bepaald om :

- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;
- het ontwerp van koninklijk besluit, wat het sociaal statuut van de student-zelfstandige betreft, tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten.

1 Context

In juni 2016 sprak het Comité zich positief uit over een wetsontwerp dat voorzag in de invoering van een specifiek statuut voor de student-zelfstandige vanaf 1 januari

2017. Volgens dit wetsontwerp zullen studenten die op basis van een zelfstandige activiteit onderworpen zijn aan het sociaal statuut, in de toekomst:

- kunnen genieten (binnen bepaalde inkomensgrenzen) van een gunstige sociale bijdrageregeling;
- eigen rechten opbouwen in de ziekte- en invaliditeitsverzekering voor zover zij bijdragen betalen;
- een gunstige fiscale behandeling kennen van de inkomsten die zij in de hoedanigheid van student-zelfstandige verwerven¹.

Studenten-zelfstandigen die van het statuut gebruik wensen te maken, dienen hiertoe een aanvraag in te dienen bij hun sociaal verzekeringsfonds.

Met het wetsontwerp werden de krijtlijnen van het statuut uitgezet. Aan de koning werd de nadere bepaling van de uitvoeringsmodaliteiten overgelaten. In de teksten die voor advies aan het Comité worden voorgelegd, worden een aantal uitvoeringsmodaliteiten inhoudelijk gespecificeerd.

2 De teksten die voor advies aan het Comité worden voorgelegd

2.1 Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Een eerste ontwerp van KB dat voor advies wordt voorgelegd, omschrijft de aanvraagprocedure en de voorwaarden voor het bekomen van het statuut van student-zelfstandige. Daarnaast bepaalt het wanneer de onderwerping in die hoedanigheid aanvangt en eindigt. Tot slot omschrijft het ontwerp van KB de implicaties van de invoering van het nieuwe statuut voor de zelfstandigen die vandaag in de hoedanigheid van student de toepassing van artikel 37, §1 van het ARS genieten.

2.1.1 Aanvraag en behoud van het statuut student-zelfstandige

De aanvraag tot onderwerping in de hoedanigheid van student-zelfstandige dient schriftelijk of elektronisch te gebeuren bij het sociaal verzekeringsfonds. In zoverre het fonds niet via een authentieke bron beschikt over de gegevens van de inschrijving als student, moet de betrokkene zijn verzekeringsfonds (op uitdrukkelijke vraag van het fonds) zo snel mogelijk een door de onderwijsinstelling opgesteld attest van inschrijving bezorgen. De aanvrager moet verder ook uitdrukkelijk verklaren aan zijn verzekeringsfonds dat hij zich ertoe verbindt om regelmatig de lessen te volgen.

---

¹ Voor verdere details zie Advies 2016/09

In de mate dat de voorwaarden om onderworpen te zijn in de hoedanigheid van student-zelfstandige (cf. infra 2.2) vervuld blijven, blijft de aanvraag tot het bekomen van het desbetreffende statuut behouden² voor zover dat:

- de aanvrager zich er elk later school- of academiejaar toe verbindt om regelmatig de lessen te volgen en,
- het fonds beschikt over de vereiste inschrijvingsgegevens (hetzij via een authentieke bron, hetzij verstrekt door de aanvrager op vraag van het fonds).

2.1.2 Invulling van de voorwaarden inzake onderwerping

Om als student-zelfstandige beschouwd te kunnen worden, moet men :

- i) tussen de 18 en 25 jaar oud zijn,
- ii) een activiteit uitoefenen die onderwerping aan het sociaal statuut impliceert,
- iii) hoofdzakelijk ingeschreven zijn om opleiding te volgen in een onderwijsinstelling die door een bevoegde overheid in België erkend is³.

Daarenboven moeten de betrokkenen iv) regelmatig de lessen volgen (cf. supra 2.1).

Voor wat betreft de voorwaarde inzake de hoofdzakelijke inschrijving, specificeert het ontwerp van KB dat hieraan is voldaan wanneer er sprake is van een inschrijving van minstens 27 studiepunten per school- of academiejaar of van 17 lessen⁴ per week.

De voorwaarde inzake het regelmatig volgen van lessen is volgens het ontwerp van KB vervuld wanneer het sociaal verzekeringsfonds kan beschikken over :

- een attest waarin de onderwijsinstelling erkent dat de betrokken student de lessen heeft bijgewoond of aan de examens heeft deelgenomen;
- een verantwoordingsstuk dat aantoont dat de betrokken student door overmacht werd verhinderd om regelmatig de lessen te volgen of aanwezig te zijn op de examens.

In zoverre het fonds niet via een authentieke bron beschikt over deze informatie, moet de student-zelfstandige (op uitdrukkelijke vraag van het fonds) deze stukken bezorgen vóór het einde van het vierde kwartaal van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie een einde neemt.

2.1.3 Aanvang en einde van de onderwerping als student-ondernemer

De onderwerping als student-zelfstandige vangt aan vanaf het kwartaal waarin de aanvraag tot onderwerping als student-zelfstandige is ingediend of vanaf het kwartaal vermeld in die aanvraag en dit voor zover aan alle voorwaarden voor die onderwerping voldaan is. Indien de voorwaarden niet vervuld zijn, begint de onderwerping vanaf het eerste kwartaal waarin wel de vereiste voorwaarden voldaan is.

---

² ten laatste tot en met het derde kwartaal van het kalenderjaar waarin de student de leeftijd van 25 jaar bereikt

³ Cf. Advies 2016/09

⁴ Waarbij een lestijd van 50 minuten wordt gelijkgesteld met een uur.

De onderwerping als student-zelfstandige neemt een einde vanaf het kwartaal waarin:

- de betrokkene niet meer voldoet aan de voorwaarden van onderwerping aan het sociaal statuut;
- de betrokkene niet meer voldoet aan de voorwaarden betreffende zijn studies;
- een eventuele verzaking aan het statuut van student-zelfstandige ingaat.

De onderwerping eindigt ook vanaf het vierde kwartaal van het kalenderjaar waarin betrokkene de leeftijd van 25 jaar bereikt.

2.1.4 Regeling voor zelfstandigen die momenteel als student worden gelijkgesteld met bijberoep (art. 37 ARS)

In artikel 37, §1 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, worden de verwijzingen naar de student geschrapt.

Zelfstandigen die vandaag in de hoedanigheid van student genieten van artikel 37, §1, kunnen maar onderworpen worden aan het nieuwe statuut voor zover ze hiertoe een aanvraag indienen en aan de vooropgestelde voorwaarden voldoen.

2.2 *Ontwerp van koninklijk besluit, wat het sociaal statuut van de student-zelfstandige betreft, tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten*

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan het Comité wordt voorgelegd, voorziet dat de student-zelfstandigen die geen of verminderde bijdragen betalen geen gerechtigden zijn op de uitkerings- en moederschapsverzekering. Maar de tijdvakken waarin wordt bijgedragen als student-zelfstandige tellen wel mee voor het vervullen van de wachttijd in het kader van de uitkerings- en moederschapsverzekering voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten.

3 Het advies van het Comité

Het ABC neemt met tevredenheid kennis van de ontwerp teksten waarin de modaliteiten voor de toepassing van het statuut 'student-zelfstandige' worden gespecificeerd.

Het Comité heeft drie opmerkingen bij het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

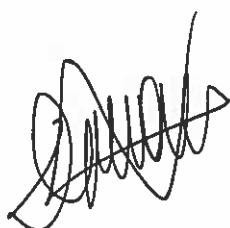
Ten eerste merkt het op dat de procedure waarbij het sociaal verzekeringsfonds de student in de loop van het derde kwartaal dient te vragen om de nodige bewijsstukken aan te leveren (cf. 2.1.1 en 2.1.2), niet uitvoerbaar is. Deze vraag dient enkel te worden gesteld wanneer het fonds niet over de vereiste informatie kan beschikken via een authentieke bron. Het fonds heeft echter maar een definitief zicht op de beschikbaarheid van die informatie (en kan hierop maar een controle uitvoeren) na afloop van de inschrijvingsperiode (namelijk op 30 november), in de loop van het vierde kwartaal. Het Comité vraagt dan ook dat de termijn voor opvragen van de informatie door de fondsen zou worden afgestemd op de beschikbaarheid van de gegevens in de authentieke bronnen.

Ten tweede merkt het Comité op dat het ontwerp van koninklijk besluit onduidelijk is voor wat betreft de modaliteiten van een aanvraag (de vereiste documenten en de na te leven termijnen) die betrekking heeft op verstreken school- of academiejaren. De tekst bepaalt dat de gevraagde documenten in geval van een retroactieve aanvraag voor het einde van het vierde kwartaal van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar een einde neemt, dienen te worden overgemaakt. Deze termijn is volgens het Comité te kort. Het vraagt dan ook de aanpassing ervan.

Tot slot vraagt het Comité zich af of de administratieve verplichtingen die de student-zelfstandige zal moeten vervullen om van het statuut gebruik te kunnen maken (m.n. inzake attestering), niet te uitgebreid zijn. Het Comité vraagt dan ook om te voorzien in een moment om de administratieve procedures te evalueren.

Het Comité brengt een positief advies uit over de voorgelegde ontwerpen van koninklijk besluit.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 31 oktober 2016:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

